

Satakunnan aluerakenne -selvityksen kommenttien referointi ja niihin annetut vastaukset

Kirjauspv	Kommentoija	vastaus
1	3.3.2008 Rauman kaupunki, Sataman hallitus	
1-1	Koko selvitys Ei huomauttamista	Merkitään tiedoksi
2	5.3.2008 Länsi-Suomen lääninhallitus	
2-1	Koko selvitys Ei huomautettavaa	Merkitään tiedoksi
3	5.3.2008 Tykistöprikaati, Niinisalo	
3-1	Koko selvitys Ei huomautettavaa	Merkitään tiedoksi
4	6.3.2008 Porin kaupunki, ympäristötoimisto	
4-1	Viherympäristö Selvitys jää viherympäristöjen osalta irralliseksi ilman kytkentöjä maakuntakaavaa varten vuonna 2006 laadittuun selvitykseen virkistykseen soveltuvien alueiden riittävydestä ja kestävä kehityksen ajatteluun. Alue- ja yhdyskuntarakenne on tarkoituksenmukainen, kun se perustuu kestävä kehityksen periaatteille. Alue- ja yhdyskuntarakennetta ei voi tarkastella huomioimatta viher- ja virkistysalueiden merkitystä ihmisten toimintaympäristönä. Lisäksi Satakunnassa on suojeltuja luontokohteita, jotka vaikuttavat maakunnan maankäytön suunnitteluun.	Aluerakenteeseen kuuluvat myös suojelu- ja vapaa-ajan alueet, jotka on käsitelty Satakunnan viher- ja virkistysverkkoselvityksessä. Satakunnan aluerakenne -selvityksessä päätavoite oli maakunnan keskusverkon määrittely aluerakenteessa ja palvelutarjonnan ja palvelujen käytön kautta. Selvityksen tuloksena oli kuntien keskusluokitus ja sitä kautta keskustatoimintojen alueiden määrittelyperusteet.
4-2	Linja-autoliikenteen paikallinen ja seudullinen merkitys Selvityksessä esitetään eri liikenneverkkojen sijainti ja alueellinen merkitys. Linja-autoliikenteen osalta selvityksessä mainitaan ainoastaan pikavuoroliikenne ja matkahuoltopalvelut, joiden lisäksi selvityksen tulisi sisältää osio linja-autoliikenteen paikallisesta ja seudullisesta merkityksestä. Satakunnan alueen seutulippu on otettu käyttöön vuonna 1997 ja sen piirissä on tällä hetkellä yli 30 liikennöitsijää. Seutulippujärjestelmä mahdollistaa mm. edullisen työmatkaliikenteen eri kuntien välillä.	Joukkoliikennettä on selvitetty tarkemmin Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa ja Länsi-Suomen lääninhallituksen peruspalvelu- ja joukkoliikenneselvityksissä. Paikallisiin liikenteen vuorojen ja verkon selvittäminen ei kuitenkaan ollut mahdollista tähän raporttiin, jossa tarkasteltiin etenkin kuntakeskusten välisiä eroja palvelujen tarjonnassa. Tähän tarpeeseen linja-autoliikenteen osalta pikavuoroverkkokin tuo peruserot esiin.
5	7.3.2008 Huittisten kaupunki	
5-1	Raportin tekstikorjaus - asiointisuuntaus Sivulla 54 toisen kappaleen teksti loppuu kesken. Karttakuvassa pitäisi esittää toissijainen asiointisuuntaus Äetsästä Huittisiin.	Täydennetään katkennut teksti: "Myös Äetsän eteläosat ovat" ... lähempänä Huittisten keskustaa kuin Vammalaa ja siksi merkittävä osa äetsäläisten päivittäisistä asioinneista suuntautuu Huittisiin.

Kirjauspvm **Kommenttoija**
kommentti

5-2 Raportin tekstikorjaus - Koulutuspalvelut
Taulukko ei esitä tilannetta koulutuksen järjestäjien pohjalta (millä kunnalla on koulutuksen järjestämislupa) vaan millä paikkakunnalla koulutuspaikka on. Tekstiosuudessa käytetään nimenomaan käsitettä koulutuksen järjestäjä. Taulukko tulisi laittaa yhdenmukaiseksi tekstin kanssa. Esimerkiksi Kokemäellä sijaitsevat maatalous- ja puutarha-alan koulutuspaikat on järjestetty Huittisten kaupungin järjestämisluvalla.

5-3 Raportin tekstikorjaus - Liikennepalvelut
Pisteytyksen perusteet jäävät epäselviksi. Tekstissä mainitaan, että henkilöliikenteen osalta keskinäiset suhteet on arvioitu matkustajamäärien perusteella. Selkeyden vuoksi matkustajamäärät voisi esittää joko erillisenä taulukkona tai karttakuvana. Myös asemapalvelujen pisteytysperusteita ei ole esitetty. Pisteytyksessä "yht" -pisteet eivät täsmää osatekijöiden pisteiden kanssa johtuen ilmeisesti taulukossa käytetystä pyöristyksestä.

Mikäli tavaraliikennettä arvioidaan raportissa yhtenä liikennepalvelujen osatekijänä, olisi silloin aiheellista arvioida myös tavaraliikennettä maanteilla, erityisesti raskaan liikenteen kuljetuksia käsittäen logistiikkakeskittymät ja pääkuljetusreitit.

Tekstissä voisi huomioida enemmän Huittisten selkeästi parasta asemaa linja-autoliikenteen henkilökuljetuksissa (Huittinen 6,0 – harjavalta ja Nakkila 3,9).

6 10.3.2008 Kankaanpään kaupunki

6-1 Koko selvitys
Ei kommentoitavaa

6-2 at-merkinnät maaseutukylärakenne
Narvi lienee katsottu osaksi keskustaaajamaa, vaikka siellä on kyläkoulu. Tavallaan vastaavassa asemassa on keskustan pohjoispuolella Lohikko (Kynnärjärvi), joka on kuitenkin merkitty.

7 10.3.2008 Euran kunta

7-1 Keskusverkon luokitustekijät
Selvityksen mukaisin kriteerein (s. 75) Satakunnan keskusverkkoa koskeva tarkastelu ei kuvaa luotettavasti keskustan merkitystä. Kriteereissä on painotettu eräitä palveluryhmiä, mutta mm. jalostuksen työpaikoilla,

vastaus

Asiointisuuntaus-nuolta Äetsästä ei esitetty, koska käytetyssä aineistossa ei ollut Äetsän asiointitietoja kokonaisuudessaan, vaan arvio tehtiin Äetsästä Huittisiin tulevien asiointien perusteella. Äetsän toissijainen suuntaus Huittisiin on kuitenkin todennäköinen.

Teksti korjataan tältä osin. Tarkoitus on nimenomaan kuvata sitä, missä kunnassa opetustoiminta ja oppilaspaikat ovat.

Pisteytyksen perusteet voidaan esittää liitetaulukkona. Pisteytyksessä eri liikennemuotojen kokonaispistemäärä on suhteutettu matkustajamäärien perusteella. Tätä varten Satakunnan linja-autoliikenteen pikavuorojen kokonaismatkustajamäärä on arvioitu valtakunnallisen käyttöasteen ja vuorojen lukumäärän perusteella. Vuoro- tai yhteysvälin matkustajamääriin arviointi on liian yleistävä. Taulukon yht-sarakkeessa on juuri pyöristyksistä johtuvia eroja.

Maanteiden tavaraliikennettä ei arvioitu, koska lähtötietoja kuljetusten kohdentamiseksi eri keskuksiin ei ollut käytettävissä. Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on arvioitu maanteiden tavarakuljetuksia eri yhteysväleillä.

Huittisten asemaa linja-autoliikenteen solmukohtana korostavat asemapalvelut ja vuoromäärät. Ulvilan, Nakkilan ja Harjavallan vuoromääriä nostaa Turkuun suuntautuva liikenne. Harjavalta - Huittinen välille sivun 24 karttaan lisätään puuttuva vuoromäärä (14-> <-18).

Merkitään tiedoksi

Palvelukylien määrittely perustuu Satakunnan kylät selvitykseen. Narvi on määritelty YKR-paikkatietoaineiston perusteella sijaitsevan keskustaaajaman lievealueella ja sen palvelujen piirissä toisin kuin lievealueen ulkopuolella oleva Kynnärjärvi.

Sivun 75 luokitustekijät ja niiden taustalla olevat aineistot on kuvattu tarkemmin sivuilla 56 - 74. Jalostuksen työpaikat ja työssäkäyntialue on huomioitu "työpaikkaomavaraisuus"-tekijän kautta, joka kuvaa kunnassa

Kirjauspvm **Kommenttoija****kommentti**

valtionhallinnon alueellisilla palveluilla, työssäkäyntialueella (keskuksella) ei tässä tarkastelussa ole merkitystä. Oudoin kriteereistä on taajamaan asukastiheys, joka tulisi perusteettomana poistaa tarkastelusta kokonaan.

7-2 Euran keskusverkkoluokka

Kriteeristön puutteiden takia Euran asema jää tarkastelussa perusteettomasti ylikunnalliseksi keskuksiksi, vaikka se tosiasiansa on seutukeskus. Maakuntakaavan keskusverkossa Euran asema tulee olla luonnollisesti seutukeskus. Päätetyt Pyhäjärvisuodun kuntien kuntaliitokset tulee ottaa myös huomioon maakuntakaavan keskusverkkotarkastelussa.

8 19.3.2008 Jämijärven kunta, kunnanhallitus

8-1 Koko raportti
Ei huomautettavaa

9 25.3.2008 Porin kaupunki, kaupunginhallitus

9-1 Porin, Ulvilan, Nakkilan ja Harjavallan yhteinen kannanotto selvitykseen Porin, Ulvilan, Nakkilan ja Harjavallan muodostama nauhataajama on rakenteellisesti erittäin yhtenäinen, valtakunnallisesti merkittävä asutustihentymä ja asiointi- ja työssäkäyntialue. Näihin kuntiin sijoittuu lähes puolet Satakunnan väestöstä ja työpaikoista. Nauhataajamalla tulee olla keskeisempi ja selkeämpi rooli Satakunnan aluerakenneselvityksessä.

Olisi erittäin valitettavaa, jos jo valmiina olevaa, yhtenäistä yhdyskunta- ja palvelurakennetta ei osattaisi hyödyntää riittävällä tavalla.

Satakunnan aluerakenneselvitykseen tulee siten seutukunnan ja koko Satakunnan tulevaisuutta ajatellen sisältyä erillinen tarkastelu nauhataajamasta (Pori - Ulvila - Nakkila - Harjavalta) ja johtopäätökset sen merkityksestä alueellisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti.

10 26.3.2008 Nakkilan kunta

10-1 Porin, Ulvilan, Nakkilan ja Harjavallan yhteinen kannanotto selvitykseen
kts. ed. kommentti 9-1 Porin kaupunki

11 26.3.2008 Kokemäen kaupunki

11-1 Kokemäen keskusverkkoluokka
Kokemäen kannalta on ongelmallista valmisteluvaiheen aineistossa se, että Harjavalta ja Huittinen ovat merkitty seutukeskuksina, mutta Kokemäki ja Eura ylikunnallisina keskuksina. Kokemäen runsasta valtionhallinnon palveluvarustusta ei luokitus lainkaan ota huomioon. Tähän on kiinnittänyt

vastaus

olevien työpaikkojen määrää suhteessa työssäkävään väestöön. Valtiohallinnon alueellisten palvelujen työpaikat sisältyvät "palvelutyöpaikat"-tekijään. Taajaman asukastiheys kuvaa hyvin asutuksen ja palveluja käyttävän väestön keskittymistä keskuksiin.

Käytettävissä olleen aineiston pohjalta on tarkasteltu keskustoihin suuntautuvia toimintoja kuvaavia tekijöitä. Keskusverkkotarkastelussa on keskuksia kuvaavien termien löytäminen haasteellista. Seutukeskus terminä sopii tarkastelussa käytettyyn jaotteluun. Sillä ei tarkoiteta kytkentöjä muihin luokitteluihin, kuten seutukuntajakoon.

Tulevat kuntaliitokset tehostavat kunnallisten palvelujen tuottamista, mutta eivät muuta taajamarakennetta, väestön tai työpaikkojen sijoittumista alueella tai muita tässä tarkastelussa käytettyjä kriteereitä.

Merkitään tiedoksi

Aluerakenneselvityksen alkuosassa kuvataan maakunnan aluerakenteeseen vaikuttavia ominaisuuksia. Loppuosassa tarkastellaan keskushakuisten toimintojen sijaintia. Niiden avulla on tunnistettu kuntakeskustyyppit maakunnan keskusverkossa.

Varsinaisen erillisselvityksen tarpeellisuus nauhataajaman osalta on ilmeinen taajamarakenteen kehittämiseksi kuntien yhteisellä hankkeella. Kaupunkikehittämisen kohdealuemerkintä ja laajat taajamatoimintoihin liittyvät aluevaraukset tuovat esiin Nauhataajaman maakunnallisen ja valtakunnallisen merkityksen maakuntakaavassa ja tukevat sen kehittämistä.

Käytettävissä olleen aineiston pohjalta on tarkasteltu keskustoihin suuntautuvia toimintoja kuvaavia tekijöitä. Keskusverkkotarkastelussa on sopivien ja kuvaavien termien löytäminen haasteellista. Seutukeskus terminä sopii tarkastelussa käytettyyn jaotteluun. Sillä ei tarkoiteta

kommentti

huomiota 26.3.2008 kokoontunut KH:n asettama palvelurakennetyöryhmä.

Kokemäen näkökulman mukaan Satakuntaliitolle viestitetään muutoksena valmisteluvaiheen asiakirjaan, että Kokemäen tulee olla seutukeskus Harjavallan ja Huittisten tapaan. Kokemäellä on runsaasti mm. valtionhallinnon palveluita, joita ei oteta luokituksessa huomioon.

vastaus

kytkentöjä muihin luokitteluihin, kuten seutukuntajakoon.

Valtiohallinnon alueellisten palvelujen työpaikat ovat huomioitu osana "palvelutyöpaikat"-tekijää.

12 3.4.2008 Rauman kaupunki, KH:n kaavoitusjaosto**12-1 Palvelujen saavutettavuuden tarkastelu**

Tarkastelussa tulisi selvittää myös palvelujen, erityisesti yksityisten palvelujen, saavutettavuus, joka on oleellista arvioitaessa olemassa olevien rakenteiden hyödyntämistä tulevaisuudessa. Palvelut eivät säily, jos niiden läheisyydessä ei ole riittävästi palvelujen käyttäjiä.

Erityisesti kaupan keskittyminen heiluttaa yhdyskuntarakennetta ja johtaa ekologisesti ja sosiaalisesti kestävämpään kehitykseen. Hyvä indikaattori tulevan kehityksen arvioimiseksi olisi tarkastella päivittäistavarakaupan suuryksiköiden sijaintia suhteessa väestöön esimerkiksi kävely- ja pyöräilyetäisyyksien valossa. Kävelyetäisyytenä voidaan pitää 500 metriä ja pyöräilyetäisyytenä 3 - 5 km.

Kaavoitusjaoston esittämä palvelujen saavutettavuuden tarkastelun tarve on ehdotuksena hyvä ja syytä toteuttaa.

Kaupan rakenneselvitys on ollut esillä yhtenä tulevasta aihealuetta ja tietotarvetta täydentävistä selvityksistä, joka on tarkoitus toteuttaa yhdessä kaupan keskusliikkeiden kanssa. Saavutettavuus otetaan mukaan indikaattoreihin, kun täydennystä tai erillistä kaupan rakenneselvitystä tehdään.